

Sygn. akt II CZ 97/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Monika Koba

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. Z.
przeciwko Towarzystwu Budownictwa Społecznego
Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 września 2016 r.,
zażalenia powódki
na postanowienie Sądu Okręgowego w P.
z dnia 24 lipca 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę kasacyjną powódki od wyroku tego Sądu z dnia 2 kwietnia 2015 r., uznając ją za niedopuszczalną, z uwagi na to, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa od wskazanej w art. 398² § 1 k.p.c.

Powódka w zażaleniu zarzuciła naruszenie art. 398² § 1 zdanie ostatnie k.p.c., utrzymując, iż przez wydanie wyroku objętego skargą kasacyjną doszło do wyrządzenia jej szkody w wysokości 10 692,14 zł. W takiej sytuacji skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia i dotyczy tych spraw, w których zgodnie z art. 424^{1b} k.p.c., strona domaga się odszkodowania bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w drodze skargi o takie stwierdzenie. Podała, że poniosła szkodę w żądanym rozmiarze, bo takiej kwoty dochodziła, a jej powództwo zostało prawomocnie oddalone.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 23 października 2014 r., którym oddalone zostało jej powództwo o zasądzenie od pozwanego kwoty 10 692,14 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 marca 2013 r.

Zgodnie z art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50 000 zł. Z uwagi na to, że wartość roszczenia powódki obejmuje kwotę niższą od wskazanej w tym przepisie, skargę kasacyjną należało uznać za niedopuszczalną.

Nie zasługiwał na podzielenie zarzut niezastosowania przez Sąd Okręgowy uregulowania art. 398² § 1 zdanie trzecie k.p.c. Przewiduje ono, że niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia skarga kasacyjna przysługuje także w sprawach o odszkodowanie z tytułu wyrządzenia szkody przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem. Dochodzenie takiego odszkodowania od Skarbu Państwa następuje w drodze samodzielnego postępowania poza sprawą, w której doszło do wydania orzeczenia niezgodnego z prawem.

W odniesieniu do wyroków (art. 424¹ k.p.c.) i postanowień w postępowaniu nieprocesowym co do istoty sprawy kończących postępowanie w sprawie (art. 519² k.p.c.) oraz innych orzeczeń wymienionych w przepisach szczególnych, jak np. art. 1148¹ § 3 k.p.c., w art. 1151¹ § 3 k.p.c. czy w art. 1215 k.p.c., wymagane jest przeprowadzenie odrębnego postępowania objętego art. 424¹ i nast. k.p.c., w celu uzyskania prejudykatu, stwierdzającego, że prawomocne orzeczenie, które wyrządziło szkodę jest niezgodne z prawem. Wyczerpanie tego postępowania jest konieczne, ponieważ umożliwia dochodzenie odszkodowania. W wypadku pozostałych prawomocnych orzeczeń, skarga o stwierdzenie ich niezgodności z prawem jest niedopuszczalna, a poszkodowany ma możliwość, stosownie do art. 424^{1b} k.p.c., dochodzenia odszkodowania bezpośrednio od Skarbu Państwa.

Dopuszczalność skargi kasacyjnej niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o takie odszkodowanie dotyczy zarówno spraw, w których dochodzenie odszkodowania zostało poprzedzone uzyskaniem stwierdzenia niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem we właściwym postępowaniu (art. 424¹ i nast. k.p.c.), jak i spraw, w których strona domagała się odszkodowania bez uprzedniego stwierdzenia tej niezgodności (art. 424^{1b} k.p.c.).

Nie została zatem przewidziana możliwość dochodzenia odszkodowania w drodze kontynuacji postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu drugiej instancji, kwestionowanym przez stronę poprzez złożenie skargi kasacyjnej, która jest niedopuszczalna w świetle art. 398² § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie.

db

kc